

Motion till riksdagen 2023/24:2509

av **Aylin Nouri m.fl. (S)**

Stoppande av deepfakeporr

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att kriminalisera användning av s.k. deepfakepornografi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Så kallad hämndporr, det vill säga publicering av privat foto eller videomaterial med sexuellt innehåll där en av parterna inte samtyckt till publicering, är ett allt mer uppmärksammat problem. Hämndporr har inte minst visat sig vara ett förekommande fenomen efter att en relation tagit slut, då ena partnern – oftast män – valt att publicera privata bilder och filmer i syfte att förnedra sin tidigare partner. Det är ett mycket integritetskränkande brott och ska naturligtvis beivras med all kraft.

Med den nu snabbt accelererande AI-utvecklingen har dock ännu ett problem vuxit. Med hjälp av artificiell intelligens är det möjligt att relativt enkelt generera bilder av personer som sedan kan t.ex. föras in i ett nytt sammanhang. Sådana s.k. deepfakes är i princip omöjliga att skilja från en verklig filminspelning. I diskussionen om hoten mot demokratin talas det allt oftare om hur deepfakes kan användas för att sprida lögnar och påhittade citat från politiska företrädare. Ett annat användningsområde som i relation till detta inte blivit lika uppmärksammat är just hämndporr, eller att med AI:s hjälp redigera in en person i ett pornografiskt material. Det går alltså att föra in en bild på vem som helst i t.ex. en porrfilm och sprida den.

En forskningsstudie från 2019 rapporterade att 96 % av alla deepfakes är pornografiska, och att 99 % av dessa deepfakes avbildar kvinnor utan deras samtycke. Utsatta kvinnor vittnar dels om hur integritetskränkande deepfakes är, dels om stora problem med psykisk ohälsa kopplat till sin kroppsbild, s.k. dysmorfofobi. Vi ser även hur pornografiska deepfakes används för att förnedra och tysta kvinnor som engagerar sig i samhällsdebatten.

Idag är det helt lagligt att göra och sprida sådana artificiella porrfilmer. Det har särskilt uppmärksammats i samband med simulerad barnporr där inget faktiskt barn kommit till skada men där filmen bidrar till att normalisera sexuella övergrepp mot barn. Detta kan inte accepteras.

Juridiken och lagstiftningen måste uppdateras så att inte den nya tekniken skapar gråzoner och luckor i lagstiftningen. I detta arbete bör en kriminalisering av deepfake-pornografi övervägas.

Aylin Nouri (S)

Sofia Skönnbrink (S)

Hanna Westerén (S)